

vate Vandløbs Vedkommende, men ogsaa der indtage de en saa besteeden Plads, at jeg tror, de nok fortjene at have en lang videre Bemyndigelse, end det der er Tilfældet. Lovforslaget gaar i det Hele efter min Anstuelse ud paa, at lægge en altsor overdreven Magt og Myndighed i Landvæsenkommissionernes Haand. Den Maade, hvorpaa Landvæsenkommissionerne nu ere sammensatte, tror jeg paa ingen Maade er betryggende nok til at give dem en saa stor Magt og Myndighed paa saa mange af Landvæsenets Omraader, som Tilfældet er her. Landvæsenkommissionerne ere ikke alene overordentlig kostbare; de have jo, som bekendt, den Bestemmelse, at de tage deres Befordringsgodtgjørelse efter Vognmandstaxt. Have de en tre til fire Mil at reise, tæller det snart op for 3 Landvæsenkommissærer til 50 Rr. og derved, skjøndt de maasse godt kunne kjøre paa en og samme Vogn. Hvad der berettiger dem til, at de skulle være saadanne ophøiede Personer og have saameget mere Olgæt og Kundskab end Vandsynsmændene, ser jeg mig ikke istand til at fatte. De have endog saa det Fortrin, for at de saameget bedre kunne skalte og valte, som de lyste, at de ikke ere ebsæftede, hvorimod Vandsynsmændene ere ebsæftede med Hensyn til de Sager, de behandle. Mig forekommer det ikke at være betryggende for dem, der skulle afbenytte Landvæsenkommissionerne, at de alene ere fritagne for denne Bestemmelse. Jeg kunde ønske, at vi samtidig med denne Lov fik en Forandring i Sammensætningen af Landvæsenkommissionerne. Jeg tænker mig, at det kunde være en mere passende Sammensætning af dem, om de f. Ex. bleve valgte paa samme Maade som den største Halvdel af Amtsrådet, af en Delegeret fra hvert Sogneraad. Jeg tror, det vilde være mere betryggende for Folk omkring paa Landet end den Maade, hvorpaa de nu ere sammensatte. Den ærede sidste Taler har saa tilbørlig omtalt §§ 28—36, at jeg ikke skal opholde mig videre derved; navnlig talte han om Nedlæggelse af Møller og andre Vandværker og kom særlig til at dvæle ved, hvilken meget besværlig og kostbar Historie det var at faae et Baskelad af Veien. Det kan jo forsaavidt næsten grændse til det Latterlige. Jeg tror, det kan omtrent medføre, at man skal have 4 eller 5 Landvæsenkommissioner, inden man kan blive af med et saadant Baskelad. Det maa dog indrømmes, at der vist nok væsentlig er tænkt paa Nedlæggelse af Møller og større Vandværker; men iftedestomindre staa de mindre Gjenstande nævnte paa samme Sted. Hvad der ogsaa er overordentlig eiendommeligt ved nærværende Forslag, er den Ret, som er givet Landvæsenkommissionen til at paabyde Expropriation af Eiendomme og navnlig endog saa Magelæg, hvor de antage, at Regulering af et Vandløb er nødvendigt. Det kan afstedkomme meget farlige Følger, naar dette bliver gjældende

i Loven. Jeg kjender et Tilfælde, hvor et Vandløb svinger rundt om en lang Hale af Eng, som tilhører en mindre Mand, og svinger ind i en større Herregaards Eiendom, som foruden betydelige Enge har en udtørret Sø, altsaa avler flere Hundrede Dæs Hø, og for hvem det er ligegyldigt, om han faar den paagjældende Eng eller ikke, hvorimod det for Eieren af Enghalen ikke er uden Betydning, da hans Eiendom næsten reduceres til det Halve, hvis denne Enghale tages fra ham. Kommissionen vil ikke være istand til at tagere den Betydning, som denne Eng har for den mindre Besidder, medens den ingen Betydning har for den større Landeiendomsbesidder. Det er altsaa en meget betænkelig Bestemmelse at sætte ind i Loven, at noget Saadant kan paabydes enten ved Expropriation eller ved Magelæg. Jeg skal tillade mig at omtale § 20 med et Par Ord. Den angaar Reguleringensarbejder og Udgifter til disse. Naar en Eiendom bruges af Andre end dens Eier, paahviler det Eieren at yde disse Udgifter, hvorimod de forrentes af Brugeren med 4 pCt. aarlig. Det kan maasse i mange Tilfælde være ganske rigtig; men jeg skal tillade mig at nævne et Tilfælde, som det maasse nok var værd at tage under Overveielse, nemlig benificerede Eiendomme, f. Ex. Præstegaarde, hvor Præsten er Brugere eller Beneficiarius. Er det der Meningen, at Statskassen skal overtage Byrden, eller kan den fordeles paa anden Maade? Jeg omtaler det blot for at henlede det eventuelle Udvalgs Opmærksomhed paa dette Tilfælde, hvor det kan være tvivl underkastet, hvem der skal ubrede Beføstningen. Jeg skal ligeledes tillade mig at henlede Opmærksomheden paa en Bestemmelse, som findes i § 14, hvor det for de større og mindre offentlige Vandløbs Vedkommende er absolut befalet, at Alt, hvad der optages af Vandløb ved Oprensning, skal bortføres. Der kan være Tilfælde, hvor det dog er nødvendigt, at det bliver liggende i Nærheden af Vandløbet f. Ex. for at forebygge, at en stærk Vandflod skal overskylle de vedkommende Bredder. Jeg kjender saaledes et Tilfælde, hvor der er et Udtørningsforetagende ved Siden af et Kanal, og naar der Møllerne og Maskinerne sætte Vandet i Bevægelse, kunde det overskylle hele Mandens Eiendom, hvis han ikke havde en lille Dæmning, som er dannet ved Oprensning af Vandløbet, til Beskyttelse mod pludselige Oversvømmelser, der ellers i nogle saa Tæmre kunde sætte hele hans Eiendom med det nyflaede Hø under Vand. Jeg tror derfor, at det ikke er absolut nødvendigt, at det Oprensede skal føres bort, men at Bestemmelsen i § 44 om, at det Optagne maa ligge mindst 1 Alen fra Nabredden, bør være den, man holder sig til. Det vil jeg finde ganske naturligt. — Jeg skal endelig tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, hvad der forstaaes ved offentligt Afslyn. Der findes i Lovforslaget ikke nogen Be-